



**Szakács János**

Makroprudenciális politika főosztály,  
főosztályvezető

# MAKROPRUDENCIÁLIS JELENTÉS 2024.

---



Kérdések  
sajto@mn.hu

# A 2024. ÉVI MAKROPRUDENCIÁLIS JELENTÉS TARTALMA

Az egyes makroprudenciális és kapcsolódó szabályozói/felügyeleti témakörök
I. Anticiklikus tőkepuffer (CCyB)
II. Adósságfék szabályok (JTM, HFM)
III. Bázeli likviditási és finanszírozási eszközök (LCR, NSFR)
IV. Külső sérülékenységet csökkentő eszközök (DEM, DMM, BFM)
V. Jelzáloghitel-finanszírozás megfelelési mutató (JMM)
VI. Rendszerszinten jelentős intézmények tőkepuffere (O-SII)
VII. Rendszerkockázati tőkepuffer (SyRB)
VIII. Az MNB szanálási tevékenysége
IX. Az MNB fogyasztóvédelmi tevékenysége
X. Klímakockázat pénzügyi stabilitási hatásai

+

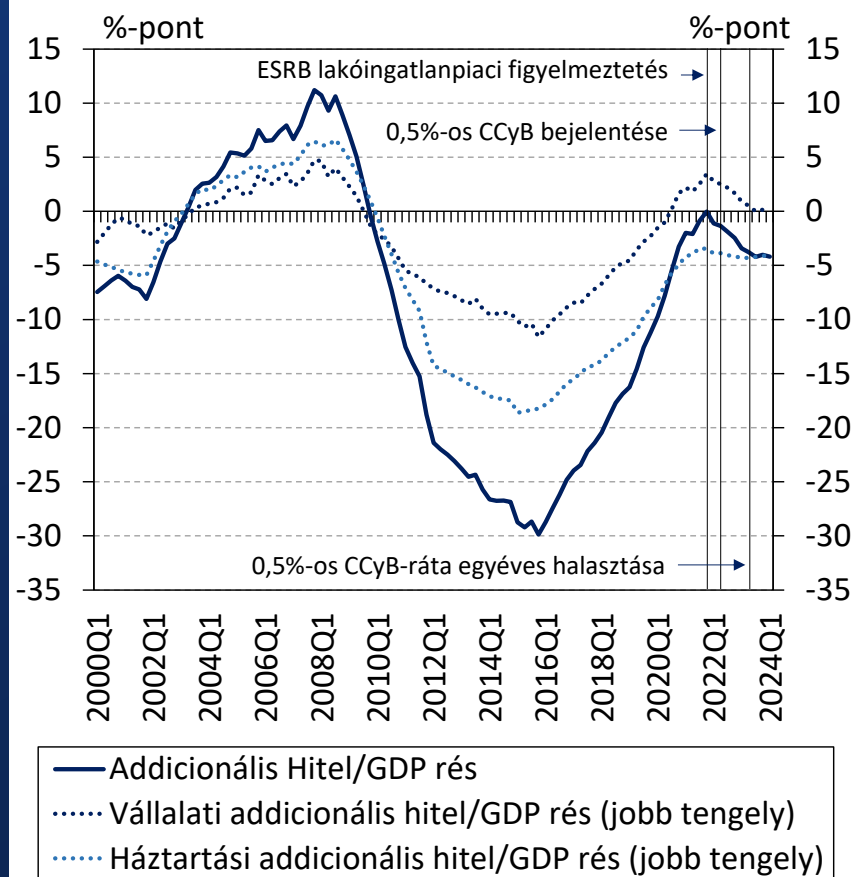
KERETES ÍRÁSOK
I. A ciklikus rendszerkockázati térkép felülvizsgálata
II. A BNPL konstrukciók térnyerésének pénzügyi stabilitási és fogyasztóvédelmi szempontjai és szabályozási lehetőségek
III. Környezeti károk banki hitelkockázati hatásai és makroprudenciális szabályozásuk lehetőségei
IV. A mesterséges intelligencia térnyerésének pénzügyi stabilitási és makroprudenciális politikai vonatkozásai

KIEMELT TÉMÁK
I. Kiberkockázat pénzügyi stabilitási és makroprudenciális politikai vonatkozásai
II. A pénzügyi ciklus fordulásának pénzügyi stabilitási és makroprudenciális politikai hatásai



Kérdések  
sajto@mn.b.hu

# A CIKLIKUS RENDSZERKOCKÁZATOK A MEGINDULÓ HITELEZÉS ELLENÉRE SEM MUTATNAK NÖVEKEDÉST



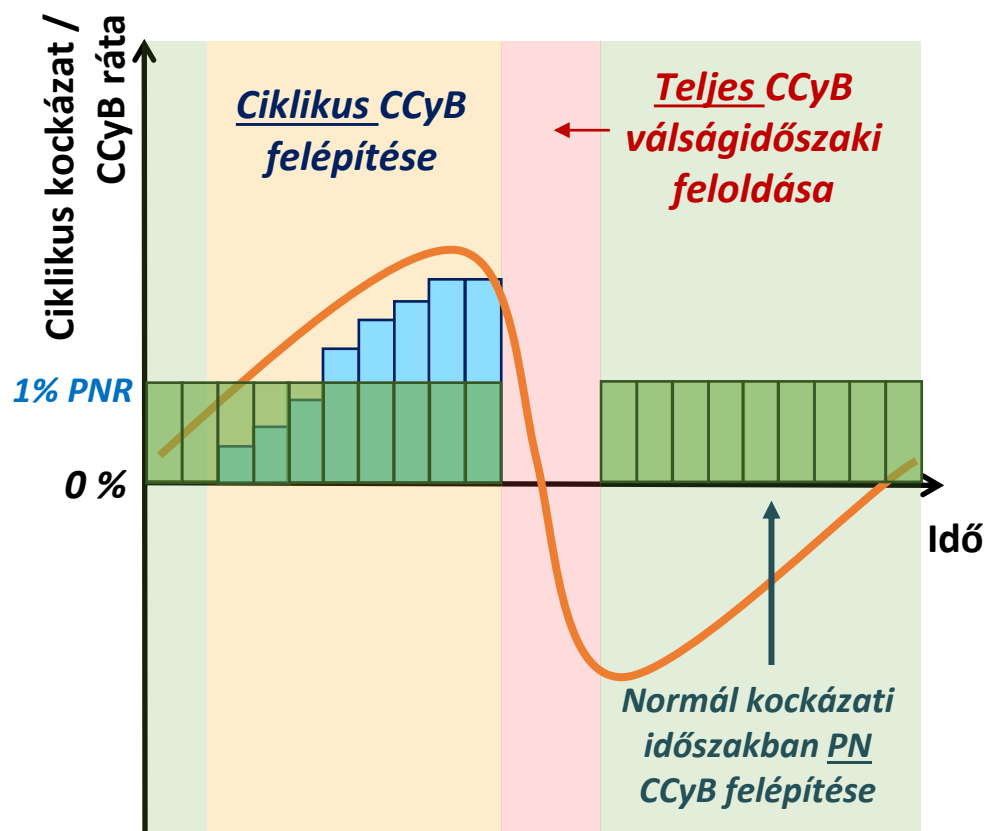
**Az ún. irányadó addicionális hitel / GDP rész alakulása**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Addicionális hitel/GDP rész	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Háztartási addicionális hitel/GDP rész	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Vállalati addicionális hitel/GDP rész	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Globális hitelállomány/GDP-rész	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Ingtalanár/jövedelem	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Háztartási adósságszolgálat/rendelkezésre álló jövedelem	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Bruttó külső adósság/GDP	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Hitel-betét arány a hitelintézeti szektorban	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Devizahitelek aránya	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Folyó fizetési mérleg egyenleg/GDP	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Bankrendszeri tőke megfelelési mutató	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green
Bankrendszeri tőkeáttétel	Red	Red	Red	Red	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green

**A ciklikus rendszerkockázati térkép főbb indikátorai**

**A monitorozott indikátorok önmagukban nem indokolnák pozitív anticiklikus tőkepuffer (CCyB) ráta előírását, DE a fokozott makrogazdasági és geopolitikai bizonytalanság indokolja a feloldható tőkepuffer-követelmények növelését**

# A CCyB ÚN. POZITÍV NEUTRÁLIS ALKALMAZÁSA (PN CCyB) LEHETŐVÉ TESZI A KÖVETELMÉNY KORAI FELÉPÍTÉSÉT



A pozitív neutrális (PN) CCyB keretrendszer működése

$r_{Ciklikus}$

A pénzügyi ciklus állapotától, illetve túlhitelezési kockázatoktól függő (korábban alkalmazott) anticiklikus tőkepuffer-követelmény

&

$r_{PN}$

A pénzügyi ciklus állapotától, illetve túlhitelezési kockázatoktól „független” pozitív neutrális CCyB tőkekövetelmény

$$\max(r_{PN}; r_{Ciklikus}) \rightarrow r_{CCyB}$$

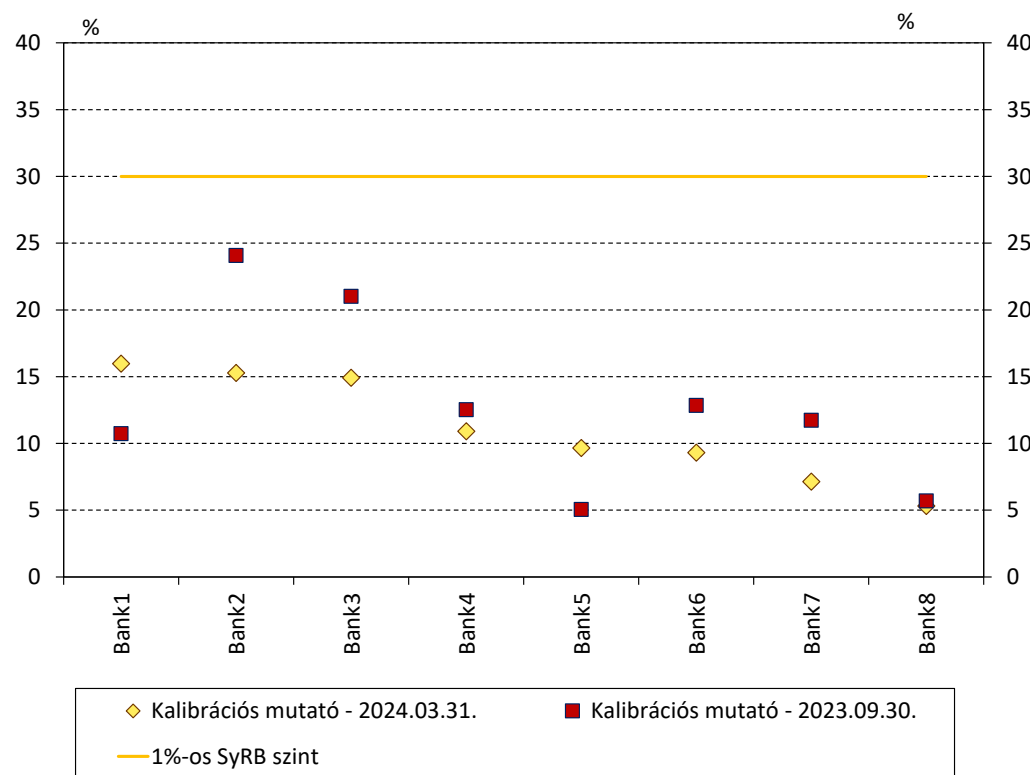
Kérdések  
sajto@mnbb.hu

Az MNB a 2024. július 1-jétől alkalmazandó 0,5 százalékos mértékű CCyB követelményt tovább erősítve 2025. július 1-jétől a túlfűtöttségi kockázattal még nem jellemezhető, semleges kockázati környezetben minimum 1 százalékos CCyB-rátát határozott meg



Kérdések  
sajto@mnk.hu

## A KERESKEDELMI INGATLANOKAT FINANSZÍROZÓ PROJEKTHITELEKET EMELKEDŐ KOCKÁZATOK TERHELIK



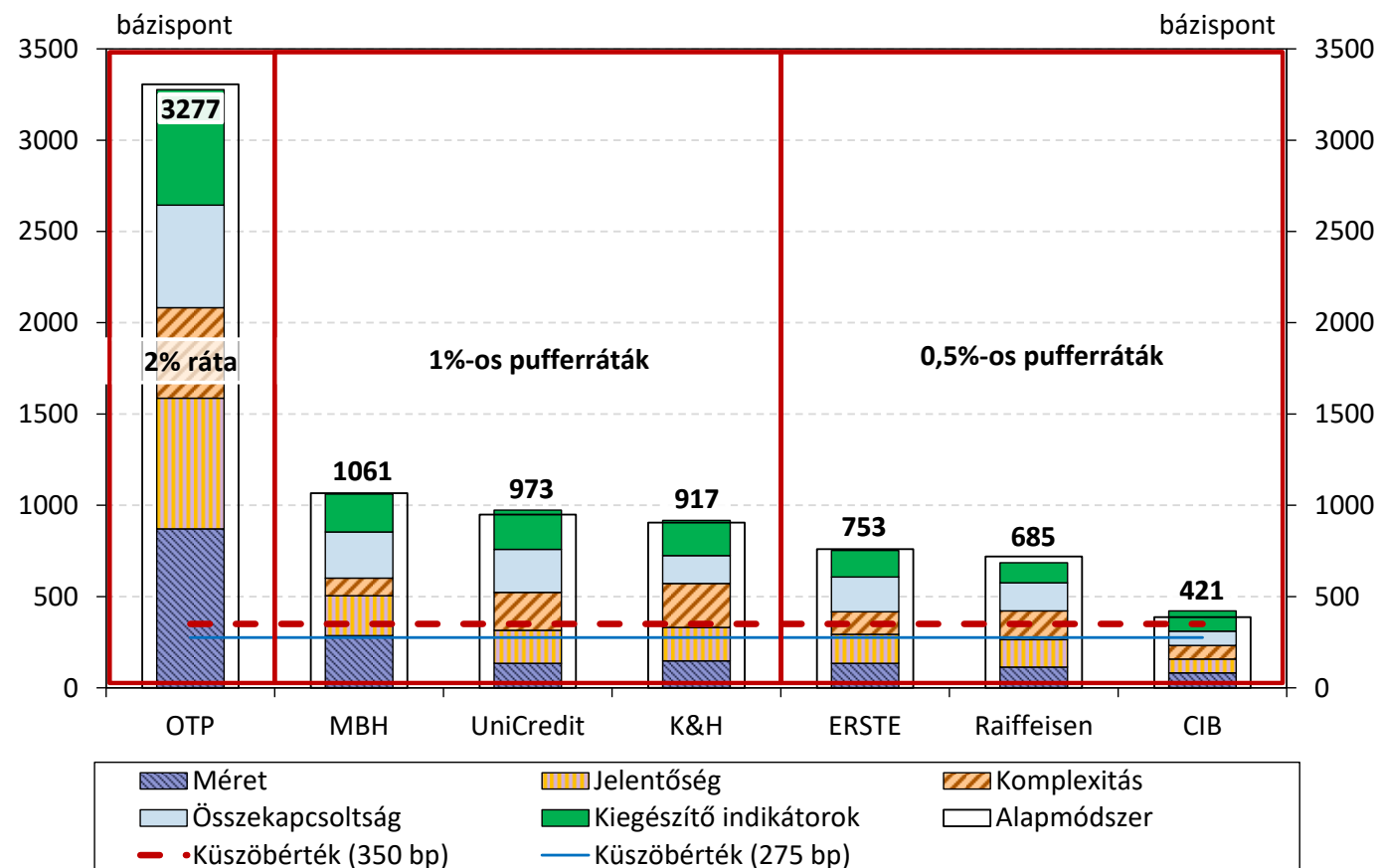
- A kereskedelmiingatlan-piacon a kockázatok emelkedése látható, de azok szintje historikusan továbbra sem tekinthető magasnak.
- Előretekintve a kockázatok további emelkedése valószínűsíthető.
- A növekvő kereskedelmiingatlan-piaci kockázatokat enyhíti a hitelintézetek projekthiteleken keresztüli mérsékelt kitettsége, valamint a projekthitel-állomány megfelelő portfólióminősége.

### Az újraaktivált SyRB kalibrációja (2024. március 31-i állományok alapján)

- Az MNB az emelkedő CRE kockázatokra tekintettel 2023. júniusban a rendszerkockázati tőkepuffer (SyRB) újraaktiválásáról döntött.
- A 2024. márciusi adatok alapján pozitív SyRB előírására végül egyik bank esetén sem volt szükség.
- A rátákat az MNB évente vizsgálja felül.

# AZ O-SII TŐKEPUFFEREK VISSZAÉPÍTÉSE EU-S SZINTEN IS ARÁNYOSAN NÖVELI AZ ELLENÁLLÓKÉPESSÉGET

Kérdések  
sajto@mn.b.hu



**A rendszerszinten jelentős bankok pontszámainak komponensei és a végleges pufferrátái (2023)**

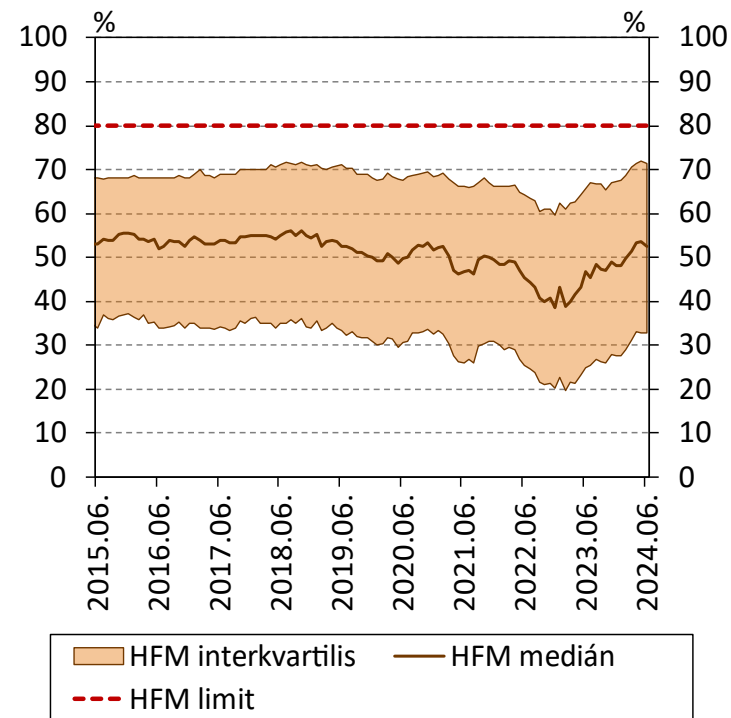
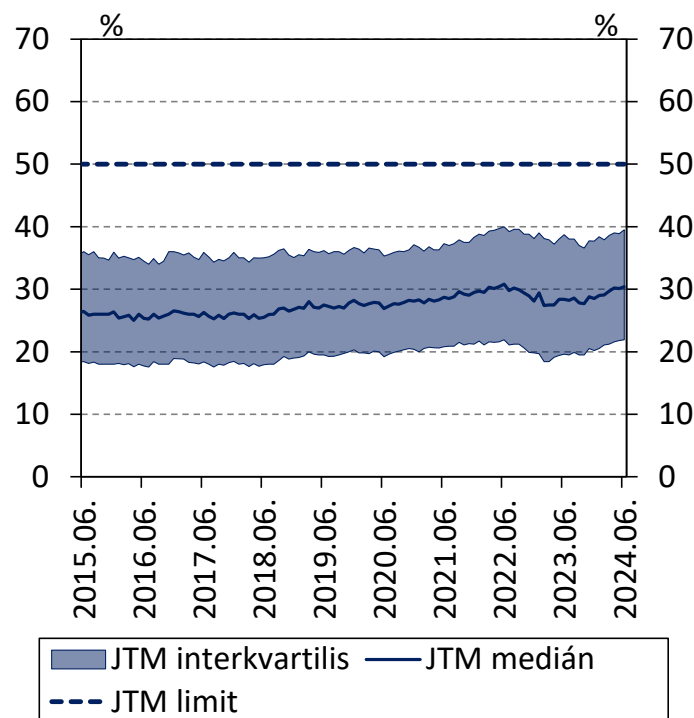
**A 2023-as amerikai bankcsődökre is reflektálva a rendszerszinten egyelőre alacsony jelentőségű, de ütemesen bővülő középbankok rendszerkockázati hozzájárulását is figyelemmel követi a makroprudenciális monitoring**

Megjegyzés: A vízszintes kék vonal jelöli az Európai Bankhatóság Iránymutatásában foglalt sztenderd 350 bázispontos, a vörös vonal pedig az Európai Bankhatóság iránymutatásában lehetővé tett módon 2020-ban 275 bázispontosra csökkentett hazai küszöbszintet, amelyek felett egy bank O-SII minősítést kaphat. Forrás: MNB



Kérdések  
sajto@mnk.hu

# A HITELKIHELYEZÉSEK ÚJBÓLI NÖVEKEDÉSE EGÉSZSÉGES SZERKEZETBEN VALÓSUL MEG



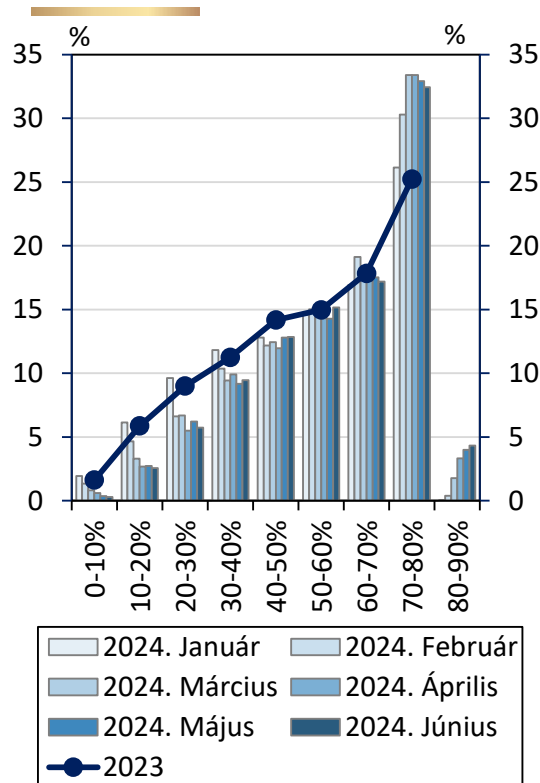
## Az JTM és HFM megfelelés alakulása az új lakáshitel-kihelyezésein belül (szerződésszám szerint)

- A lakossági hitelkihelyezés egészséges szerkezetben, az adósságfék-szabályoknak megfelelően, hosszú időszakra rögzített kamatok mellett történik
- A hitelfelvevők jövedelmi kifizetettsége és a fedezetek megterheltsége alapján sem láthatók túlzott eladósodásra utaló folyamatok. A több hitellel rendelkező, az önerőt fedezetlen hitelfelvétellel finanszírozó adósok szoros monitoringja indokolt

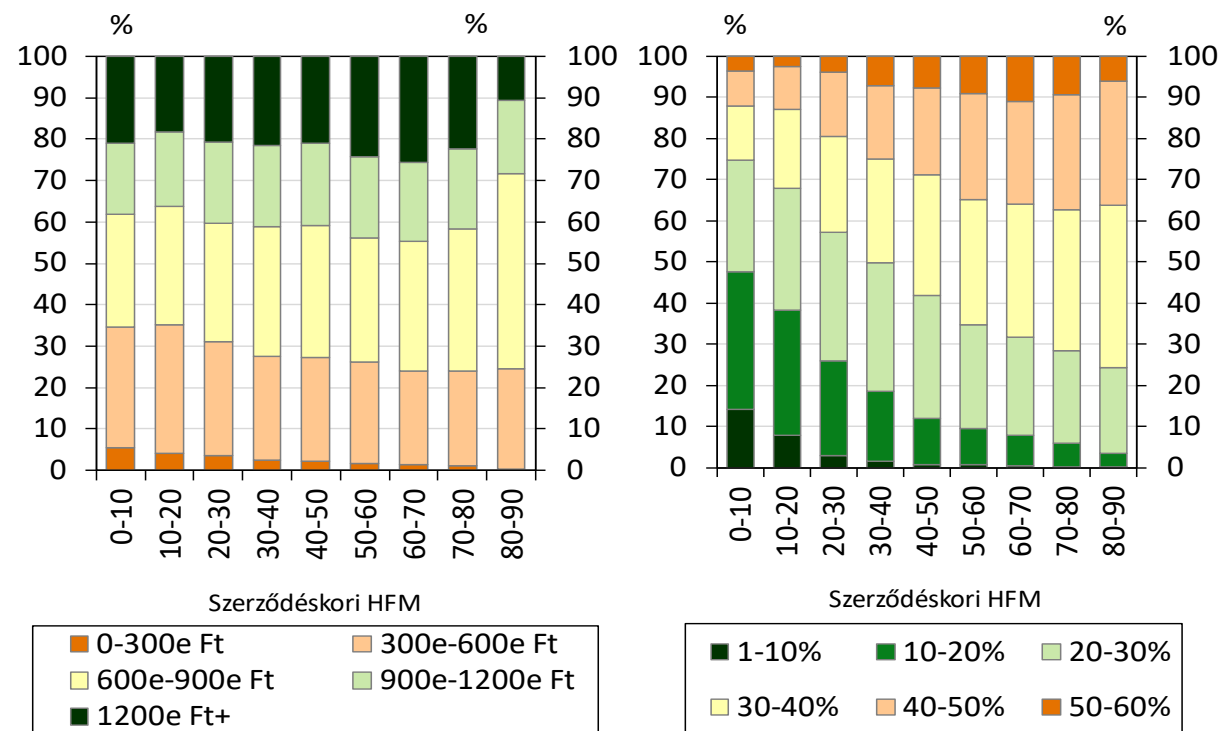


# A 2024. JANUÁR 1-JÉTŐL ELÉRHETŐ, ELSŐLAKÁS-VÁSÁRLÓI MAGASABB HFM LIMITEK KIHASZNÁLÁSA FOKOZATOSAN NŐ

Kérdések  
sajto@mn.hu



**Az új lakáshitelek HFM eloszlása (volumen szerint)**



**Az új lakáshitel-kihelyezés HFM szerinti alakulása szerződés kori jövedelem (bal panel) és JTM szerint (jobb panel)\***

- A 90%-os HFM limit kihasználás egyelőre nem jelentős – főként az állami támogatott hitelek esetén látható.
- A kamatkörnyezet normalizációja és a makrogazdasági környezet javulása tovább növelheti az igénybevételt.
- A 2024. első félévi lakáshitelezési adatok alapján az elsőlakás-vásárlói HFM limitet kihasználók nagyrészt a közepes jövedelmű adósok teszik ki, magasabb jövedelmi kifizettségük nem azonosítható.





Kérdések  
sajto@mnbb.hu

# A LIKVIDITÁSI ÉS FINANSZÍROZÁSI ELŐÍRÁSOKAT BIZTONSÁGOS SZINTEN, GYAKRAN JELENTŐS TÖBBLETTEL TELJESÍTIK A BANKOK

Mutató	Limit(ek)	Átlag (%)	Változás (3 hó)	Változás (12 hó)
LCR	100% (min)	168,8	↓	↑
NSFR	100% (min)	135,5	↑	↑
DMM	100% (min)	163,1	↓	↓
DEM	+15/-30% (max/min)	-5,5	↑	↑
BFM	30% (max)	9,2	↓	↑
JMM	25% (min)	31,7	↓	↓

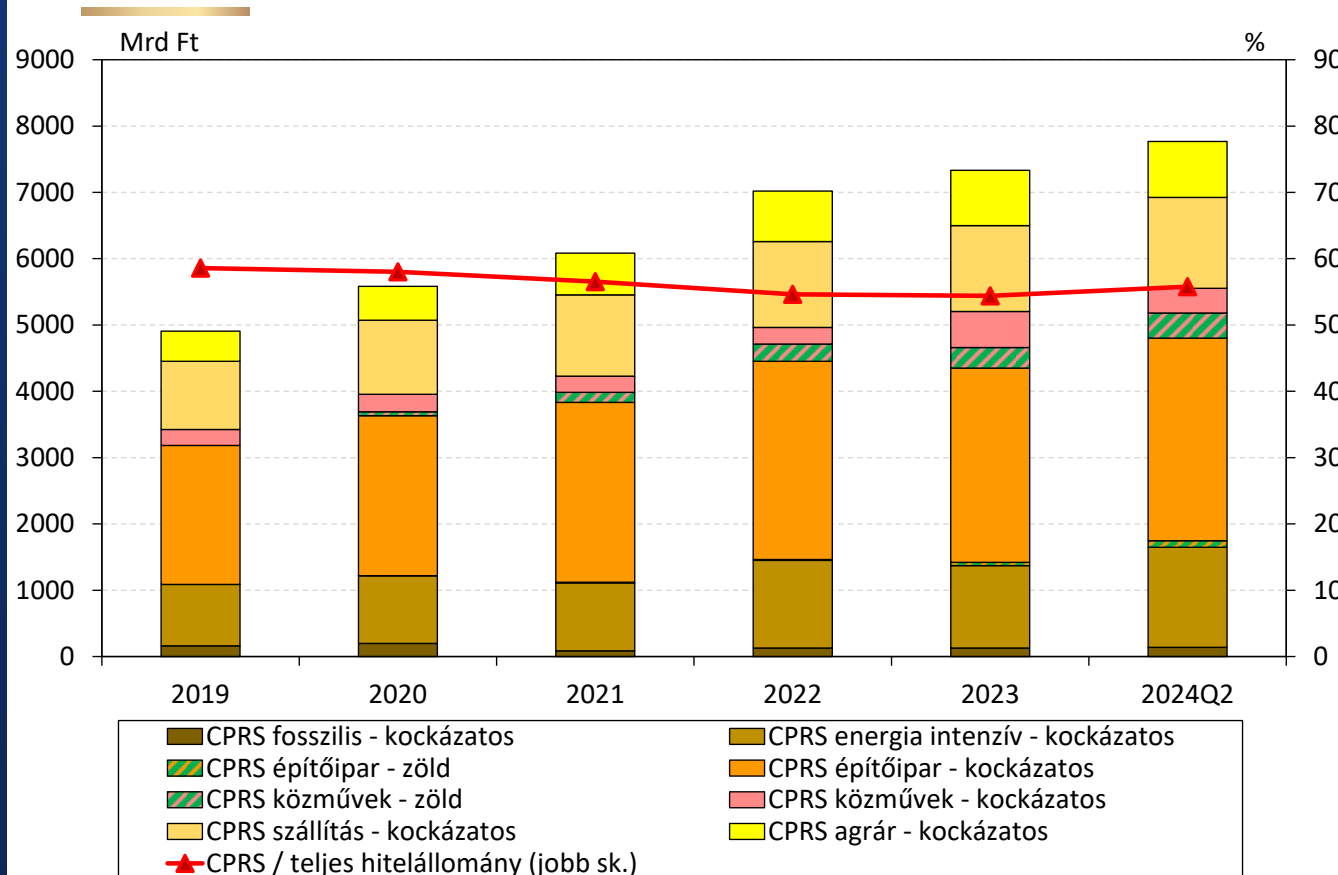
***A likviditási és finanszírozási előírásoknak való bankszektori megfelelés (2024.06.30)***

- **LCR:** jelentős likvid eszköz többlet látható, a felügyeleti szigorítások további támaszt adnak a rövid távú likviditásnak
- **NSFR:** 100 százalékos elvárt szintjét a bankok kisebb ingadozásokkal, rendszerszinten 130 százalék felett teljesítik
- **DMM, DEM, BFM:** a rövid külső sérülékenységet is célzó eszközöknek való megfelelésben nem volt érdemi változás, a bankok jelentős mozgástérrel rendelkeznek.  
➤ Az MNB 2024. októbertől mentesíti a kis, rendszerszinten nem jelentős bankokat
- **JMM:** a bankok megfelelő szintű pufferek mellett működnek, a jelentős 2024-2025-ös kibocsátási szükségletek teljesítését az MNB szabályozói finomhangolással, az új deviza jelzáloglevelekre vonatkozó zöld elvárás halasztásával támogatja

Megjegyzés: DMM – Devizafinanszírozás megfelelési mutató, DEM – Devizaegyensúly mutató, BFM – Bankközi finanszírozási mutató, JMM – Jelzáloghitel-finanszírozás megfelelési mutató, LCR – Likviditásfedezeti mutató, NSFR – Nettó stabil finanszírozási ráta. LCR: Jelzálogbankok és lakás-takarékpénztárak nélkül. A nyilak iránya a számszaki változást, míg a színe a kockázat csökkenését (zöld), vagy növekedését jelzi (piros). Forrás: MNB

# A VÁLLALATI HITELEK KLÍMAKOCKÁZATI MONITORINGJA EMELKEDŐ, DE TOVÁBBRA IS ALACSONY KOCKÁZATOT JELEZ

Kérdések  
sajto@mn.b.hu



- A CPRS különböző gazdasági tevékenységeket kategorizál a klímapolitikai átmeneti kockázatoknak való kitettségük alapján.
- A módszer célja azoknak az ágazatoknak az azonosítása, amelyek a leginkább érintettek a klímapolitikai átmenetek során, valamint az átmeneti kockázat szempontjából.

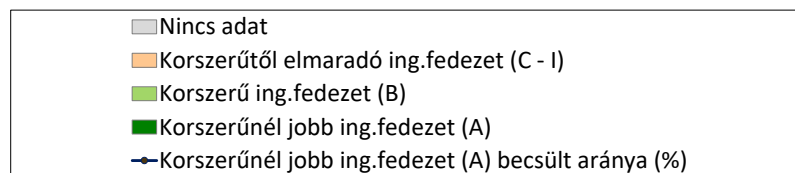
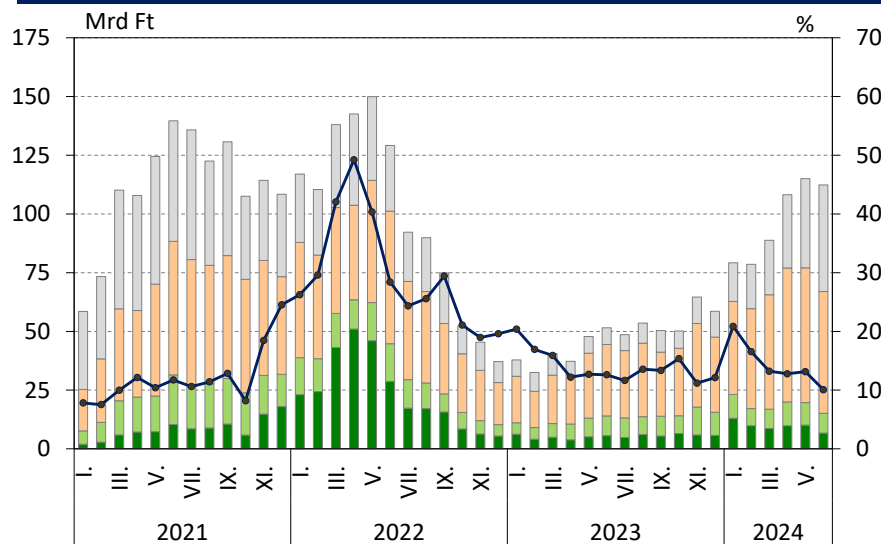
## A éghajlatváltozás-kockázati szempontból leginkább releváns szektorok (CPRS) kitettségeinek alakulása

Az elmúlt években a vállalati hitelállomány egészének növekedéséhez hasonló dinamikával emelkedett az éghajlatváltozás-kockázati szempontból releváns szektorok (Climate Policy Relevant Sectors, CPRS) banki hitelfinanszírozásának volumene, ami szabályozói beavatkozást nem, de szoros monitoringot indokol



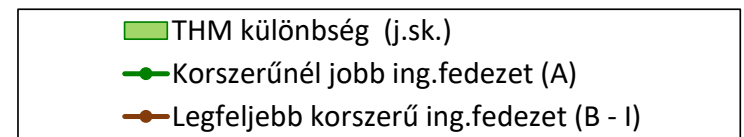
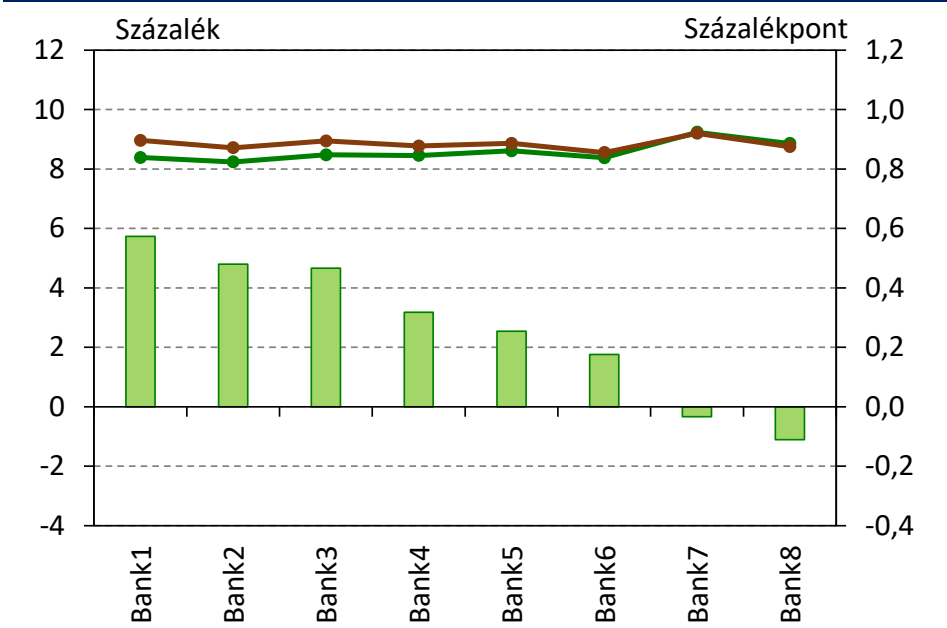
# A HAZAI ZÖLD LAKÁSHITEL-KIHELYEZÉS MÉG GYEREKCIPŐBEN JÁR

**Az új lakáshitel-kihelyezésen belül alacsony az energetikailag korszerű lakáshitelek súlya**



**Az új lakáshitel-kihelyezés a finanszírozott ingatlanok energetikai besorolása szerint**

**A zöld kamatkedvezmények banki alkalmazásának ösztönzésére érdemi tér áll rendelkezésre**



**A 2023-ban nyújtott lakáshitelek átlagos THM-je a finanszírozott lakás energetikai besorolása alapján**

**A zöld szempontok hitelezési folyamatokban való erősítése érdekében az MNB szabályozói csomagot dolgozott ki**

Kérdések  
sajto@mnk.hu

Megjegyzés: A 2023. novemberétől hatályos, új energetikai besorolások figyelembevételével. A hiányzó adatokat a lakásvásárlás során esetlegesen hiányzó Hiteles Energetikai Tanúsítvány adatok, valamint adatminőségi okok magyarázzák. Az MNB folyamatosan törekszik a hiányzó adatok arányának minimalizálására.



Kérdések  
sajto@mn.hu

# AZ MNB AZ ADÓSSÁGFÉK SZABÁLYOK ÉS A MINŐSÍTETT TERMÉKEK MÓDOSÍTÁSÁVAL IS SEGÍTI A ZÖLD HITELEZÉST

## 2025. JANUÁRTÓL:

HFM limitek				
Kategória		HUF	EUR	Egyéb deviza
Jelzáloghitel	Elsőlakás-vásárlók	90%	50%	35%
	Zöld fedezet és hitelcél*			
Pénzügyi lízing	Elsőlakás-vásárlók	80%	50%	35%
	Zöld fedezet és hitelcél*			
Jelzáloghitel	Egyéb hitelfelvevők	85%	55%	40%
Pénzügyi lízing				
Gépjárműhitel		75%	45%	30%

## JTM limitek

Kategória	Kamatperiódus		
	Kevesebb, mint 5 év	Legalább 5 év, de kevesebb, mint 10 év	Legalább 10 év vagy fix
Havi nettó jövedelem < 600e Ft	25%	35%	50%
Zöld hitelcél*			60%
Havi nettó jövedelem ≥ 600e Ft	30%	40%	60%

Megjegyzés: \*A Zöld Tőkekövetelmény-kedvezmény Program (ZTP) feltételeiből kiindulva meghatározott zöld fedezetek és hitelcélok tekintetében

## 2025. ÁPRILISTÓL:



### MINŐSÍTETT FOGYASZTÓBARÁT LAKÁSHITEL:

- Zöld hitelcélok esetén **erősebb zöld MFL elvásárok**
- Kamatkedvezmény (0,5%pont)**, folyósítási díj elengedés és egy **HET díjának átvállalása**



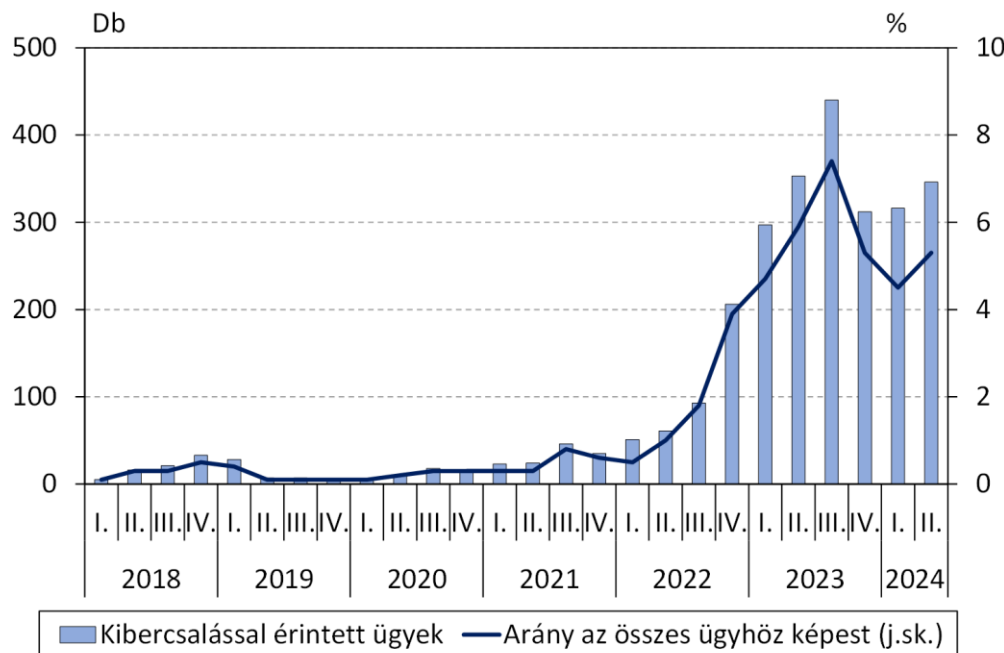
### MINŐSÍTETT FOGYASZTÓBARÁT SZEMÉLYI HITEL

- Opcionális kamatkedvezmény** a meghatározott zöld hitelcélok igazolt teljesülése esetén



# A KIBERKOCKÁZATOK NÖVEKEDÉSE JELENTŐS RENDSZERSZINTŰ PÉNZÜGYI STABILITÁSI KOCKÁZATTAL JÁR HAT

Kérdések  
sajto@mnk.hu



*Kibervisszaélés témájú ügyféljelzések számának alakulása az MNB ügyfélszolgálaton*

## ESRB policy javaslatok



**ESRB**  
European Systemic Risk Board  
European System of Financial Supervision

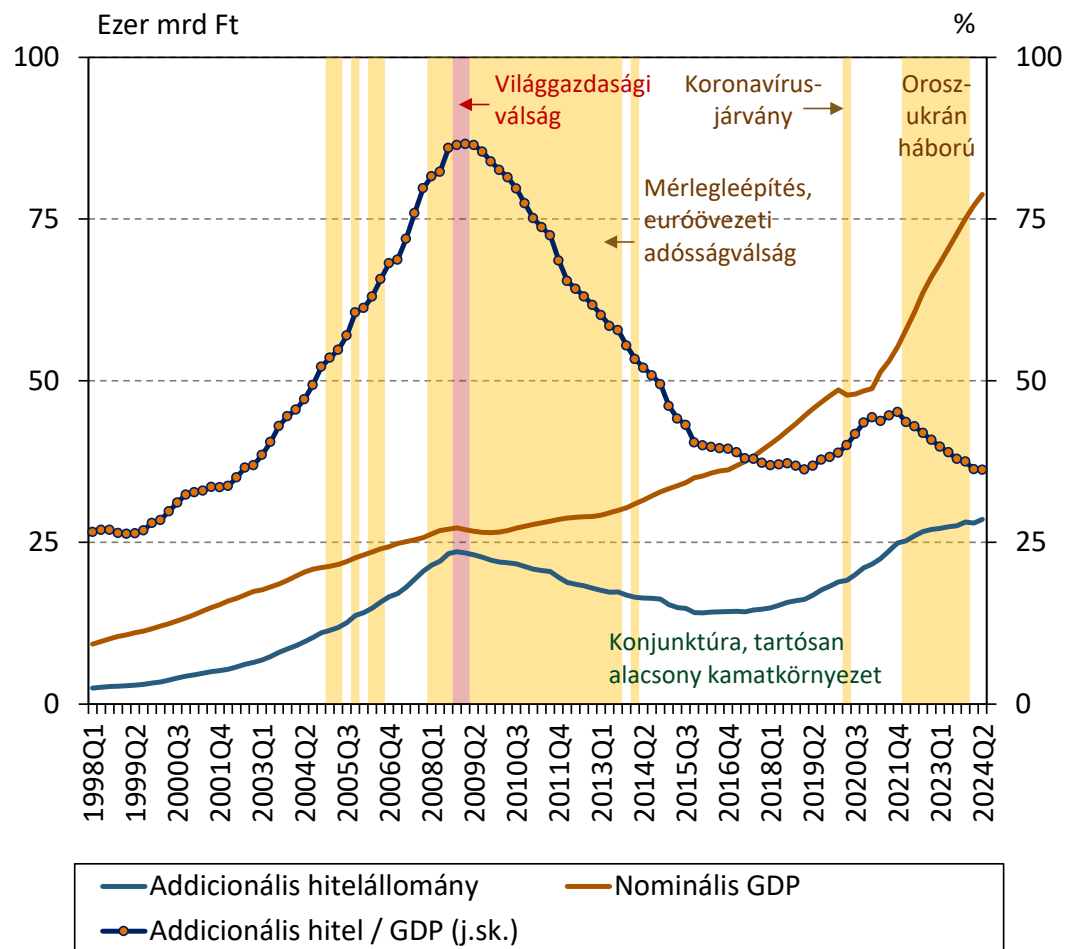
- **Monitoring és elemzési keretek javítása**
- **Együttműködés és információmegosztás**
- **Nemzetközi koordinációs keret létrehozása**
- **IT rendszerek, folyamatok korszerűsítése**
- **Ügyfelek biztonságtudatosságának növelése**
- **Kiberellenálló-képesség szcenárió-teszt**
- **Hatástolerancia-célkitűzés vizsgálat**
- **Rendszerszintű csomópontok azonosítása**
- **Makroprudenciális eszközök kiterjesztése**

**A visszaélések tartós visszaszorításához elengedhetetlen a megfelelő jogi környezet kialakítása, a hatósági és piaci folyamatok elemzése, továbbfejlesztése, valamint a hazai és nemzetközi jó gyakorlatok figyelemmel követése**



# A MAKROPRUDENCIÁLIS POLITIKAI KERETEK BEVEZETÉSE ÓTA A PÉNZÜGYI RENDSZERT SZÁMOS SOKK ÉRTE

Kérdések  
sajto@mn.hu



**A 2008-09-es világgazdasági válság után a makroprudenciális keretrendszer fokozatos felállítása**

**2010-2015.: Mérlegalkalmazkodás, euróvezeti adósságválság**

**2015-2020.: alacsony kamatkörnyezet, hitelbővülés, lakóingatlanpiaci túlértékeltséggel kapcsolatos kockázatok**

**2020-2021.: Koronavírusjárvány**

**2022-2024.: Orosz-ukrán háború, energiaválság, inflációs és kamatsokk**

**A makroprudenciális keretrendszer a pénzügyi sokkellenálló-képesség növelésén keresztül javította a monetáris politika mozgásterét és sikerességét.**

## A magánszektornak nyújtott hitelállomány és a nominális GDP alakulása

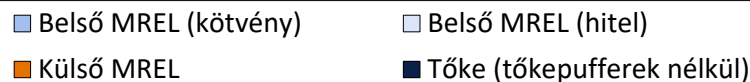
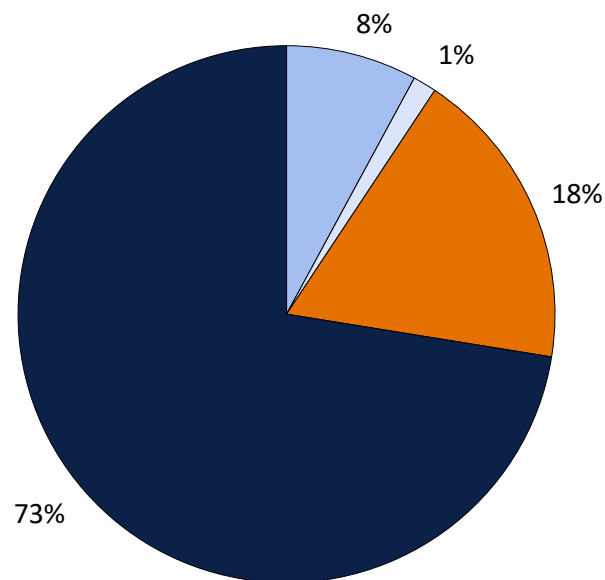
Megjegyzés: A CCyB kalibrációja során alkalmazott, a hazai sajátosságokat figyelembe vevő ún. adicionális hitelállomány. A függőleges színezés az Faktoralapú Stresszindex által jelzett pénzügyi stressz szintje alapján. Forrás: MNB



# AZ MNB SZANÁLÁSI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI TEVÉKENYSÉGÉVEL IS ERŐSÍTI A PÉNZÜGYI STABILITÁST

Kérdések  
sajto@mnk.hu

## SZANÁLÁS



### MREL-állomány eloszlása nagybankok esetén

- A MREL-követelményeket az érintett intézmények teljesítették
- A továbbiakban a fókusz a szanálási tervek működtetésére, tesztelésére helyeződik át

## PÉNZÜGYI FOGYASZTÓVÉDELLEM

- 2023-ban emelkedett a **fogyasztói kérelmek alapján indított vizsgálatok** száma
- **Késedelmes és online nyújtott hitelek** ellenőrzése
- **Kiber csalások visszaszorítására** vonatkozó vezetői körlevelek

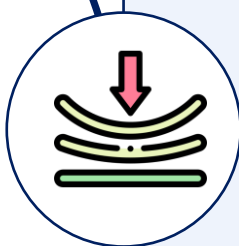
### A BNPL kockázatai és szabályozási irányai

- A **kisösszegű, rövid futamidejű hitelek** esetén a vásárláshoz kötött azonnali részletfizetést **nyújtó szolgáltatások** térnyerése látható.
- Számos prudenciális előírás **nem vonatkozik e termékekre, DE:** alacsony volumenük okán ezek jelenleg még **fogyasztóvédelmi, nem pedig pénzügyi stabilitási kihívásnak** tekinthetők.
- A fogyasztóvédelmi kockázatokat mérsékli a 2023. októberben elfogadott, fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló, **2026. november 20-tól alkalmazandó EU-irányelv.**

# A 2024. ÉVI MAKROPRUDENCIÁLIS JELENTÉS FŐ ÜZENETEI



- A makroprudenciális szabályok hozzájárultak ahhoz, hogy a **bankrendszer és a piaci szereplők sokkellenálló-képessége a bizonytalan külső környezetben is megfelelő.**
- A bankok **tőke-, likviditási és finanszírozási helyzete megfelelő.**



**A válságban feloldható tőkepufferek fokozatos felépítése tovább növeli az ellenállóképességet**

- 2024. július 1-jétől **0,5 százalékos anticiklikus tőkepufferráta alkalmazandó**
- A ciklikus kockázatok enyhülnek, de a jelentős bizonytalanságra tekintettel az **MNB 2025. júliustól 1 százalékos ún. pozitív neutrális CCyB rátát ír elő.**



**- A 2024 év elejétől elérhetővé vált elsőlakás-vásárlói kedvezőbb HFM előírás fokozódó, de még alacsony kihasználása látható, túlzott eladósodásra utaló jelek nem azonosíthatók**

- Az újraaktivált rendszerkockázati tőkepuffer előírása egy bank esetén sem vált szükségessé.



- A **bankrendszernek kiemelt szerepe** van a klímaváltozás elleni küzdelemben.
- Az **MNB 2025. január 1-jétől az adósságfék előírások zöld differenciálásáról döntött, amit a Minősített Fogyasztóbarát keretrendszer 2025. áprilistól alkalmazandó zöld felülvizsgálata egészít ki.**



**KÖSZÖNÖM  
A MEGTISZTELŐ  
FIGYELMET!**

---



*100 éve Magyarország  
gyarapodásáért*